

شانزه‌هه‌مین هه‌والنامه‌ی هاوپیماهی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه تایبته به

یاسای رزگاربووانی ئیزدی

هاوپیماهی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه، به بهره‌وامی هه‌والنامه بلۆ ده‌کاته‌وه به مه‌به‌ستی هاو‌به‌شکردنی زانیاریی دروست و نوێ‌کراوه له‌سهر یاسای رزگاربووانی ئیزدی. هه‌روه‌ها بۆ‌چوون و ئه‌زمونه‌کانی هه‌موو ئه‌و لایه‌نه کارایانه‌ی له جێبه‌جێکردندا به‌شدارن ده‌خاته‌ روو. ئه‌مه‌ش به‌مه‌به‌ستی بۆ خستنه‌به‌ریاسی ئه‌و درنده‌بیانه‌ی داعش له عێراق ئه‌نجامی داوه.

نادیه موراڤ له بۆنه‌یه‌کی یادکردنه‌وه‌دا له جێنێف وتاریک پێشکشی ده‌کات

نوێترین هه‌واله‌کان له‌باره‌ی یاسای رزگاربووانی ئیزدییه‌وه

ئاماری داواکارییه‌کان

به‌رێوه‌به‌رایه‌تی کاروباری رزگاربووان (به‌رێوه‌به‌رایه‌تی) و وه‌زاره‌تی کار و کاروباری کۆمه‌لایه‌تی له‌ تهمموزی ساڵی ٢٠١٦ دا قهره‌بووکردنه‌وه‌ی ٢٢١٦ رزگاربووی ده‌ستی داعشیان راگه‌یاند که یاسای رزگاربووانی ئیزدی ده‌یانگرتنه‌وه. ده‌توانن ورده‌کاریی زیاتر له‌ په‌یجی فه‌یسبووکی به‌رێوه‌به‌رایه‌تییه‌که له‌سهر ئه‌م به‌سته‌ره‌ی خواره‌وه وه‌ربگرن: <https://tinyurl.com/3crs845b>

جێبه‌جێکردنی یاسای رزگاربووانی ئیزدی

نوێکارییه‌ گرنه‌کان

■ له‌ نه‌ینه‌وا خزمه‌تگوزارییه‌ تهن‌دروستییه‌کان به‌خۆراییی بۆ رزگاربووان به‌رده‌ستن

به‌رێوه‌به‌رایه‌تی بهره‌وه‌امه له‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ فه‌رمه‌نامه‌ی تهن‌دروستییه‌ نه‌ینه‌وا بۆ پێشکشی‌کردنی خزمه‌تگوزاریی تهن‌دروستی به‌خۆراییی بۆ رزگاربووان له‌ نه‌خۆشخانه و مه‌ل‌به‌نده تهن‌دروستییه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کان. له‌ حاله‌تی‌دا ئه‌گه‌ر چاره‌سه‌ریکی دیاریکراو یان نه‌شته‌ره‌ری له‌ نه‌خۆشخانه حکومه‌یه‌کان به‌رده‌ست نه‌بێت، ده‌کرێت رزگاربووان په‌وانی نه‌خۆشخانه تایه‌مه‌کان بکڕن و به‌رێوه‌به‌رایه‌تی ته‌واوی تێچووی چاره‌سه‌رکردنه‌که ده‌گرێته‌ ئه‌ستۆ. هه‌روه‌ها تێچووی گواسته‌وه‌ رزگاربووانیش بۆ بنکه تهن‌دروستییه‌کان و په‌یچه‌وانه‌وه‌شه‌وه‌ دا‌بین ده‌کرێت بۆ یارمه‌تیدانی رزگاربووان له‌ وه‌رگرتن و ته‌واوکردنی چاره‌سه‌ره‌کانیان. ئه‌و رزگاربووانی ده‌یان‌ه‌وێت سوودمه‌ند بن له‌م خزمه‌تگوزاریانه، ده‌توانن سه‌ردانی باره‌گای سه‌ره‌کی به‌رێوه‌به‌رایه‌تی بکه‌ن یان له‌ کاتمه‌یه‌کانی ده‌وامی فه‌رمیدا، په‌یوه‌ندی به‌ ژماره‌ مۆبایلی ٩٦٤٧٥١١٠٢٩٨٨ بکه‌ن. له‌رێی ئه‌م به‌سته‌ره‌وه زانیاریی زیاتر وه‌ربگره: <https://tinyurl.com/4drp4br6>

■ دروستکردنی لی‌زنه‌یه‌کی هاو‌به‌ش بۆ پێداچوونه‌وه‌ به‌ پرۆگرامه‌کانی خۆ‌پێندن

له‌ میان‌ی یه‌که‌م کۆبوونه‌وه‌ی لی‌زنه‌ی نیشتمانیی هه‌میشه‌یی بۆ هۆشیاری و پێکه‌ڵانیکردن، که له‌لایه‌ن (زانکۆی موس‌ل) وه‌ه‌م‌یوانداری کرا، سه‌راب ئه‌لیاس، به‌رێوه‌به‌ری گشتیی به‌رێوه‌به‌رایه‌تی کاروباری رزگاربووان، پێکه‌ڵانی لی‌زنه‌یه‌کی هاو‌به‌شی له‌گه‌ڵ وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده بۆ پێداچوونه‌وه‌ به‌ پرۆگرامه‌کانی خۆ‌پێندن راگه‌یاند. لی‌زنه‌که کار ده‌کات بۆ به‌هێزکردنی باه‌تی لی‌بۆرده‌یی له‌ناو په‌روه‌رده‌دا، پێکه‌وه‌زانیی ئاشتیانه و په‌تکردنه‌وه‌ی رقوکیه‌ و توند‌ه‌وه‌ی. ئه‌م ده‌ستپێشخه‌رییه‌ به‌شیکه له‌ به‌رپرسیارییه‌یه‌کانی به‌رێوه‌به‌رایه‌تییه‌که به‌پێی ماده‌ی ١٠٣ (ب) له‌ په‌یره‌وه‌ی ناو‌خۆی یاسای رزگاربووانی ئیزدی، که داوای په‌ره‌پێدانی پرۆگرام‌یک خۆ‌پێندن تایه‌مه‌ند ده‌کات له‌گه‌ڵ وه‌زاره‌تی خۆ‌پێندن‌ی بالا که تێیدا تاوانه‌کانی داعش به‌خێره‌ روو، له‌ هه‌مان کاتیشدا هانی پێکه‌وه‌زانیی ئاشتیانه و په‌تکردنه‌وه‌ی توند‌وتیژی بدات. بۆ زانیاریی زیاتر: <https://tinyurl.com/5a87d4b9>

هه‌والی په‌یوه‌ندیده‌ر

■ دوا‌زه‌یه‌مین سالیادی جێنۆسایدی ئیزدییه‌کان له‌ ٣ی ئابدا له‌ شوێنی یادکردنه‌وه‌ی جێنۆسایدیه‌که له‌ سو‌ل‌اغ/شن‌گال به‌رز راگه‌یرا، تێیدا رێز له‌ قوربانیان گه‌را و جه‌خت کرایه‌وه له‌ بهره‌وامبوونی هه‌ول‌ه‌کان بۆ به‌دیه‌تانی دادپه‌روه‌ری. هه‌روه‌ها مه‌راسیمی یادکردنه‌وه‌ له‌ ده‌ره‌وه‌ی ولاتیش له‌ناو په‌وه‌ندی ئیزدیدا به‌رێوه‌چوو، بۆ نموونه له‌ لاهای، به‌رلین و هان‌و‌قه‌ر. له‌ جێنێف، نادیه موراڤ و هاو‌رێز رزگاربووه‌کانی سالیاده‌که‌یان له‌ کۆشکی نه‌ته‌وه‌کان (Palais des Nations) به‌رز راگه‌رت و تیشکیان خسته‌ سه‌ر کاره‌ ته‌واونه‌کراوه‌کانی به‌دیه‌تانی دادپه‌روه‌ری و جه‌ختیان کرده‌وه که پێویسته‌ رزگاربووان بکڕینه‌ چه‌قی هه‌ول‌ه‌کان بۆ هێنانه‌که‌یه‌ لی‌پرسینه‌وه‌ و چاره‌سه‌رکردن. هه‌روه‌ها چالاکییه‌که وه‌تی نوێه‌ری هه‌میشه‌ییی فه‌رمه‌سا و به‌رێوه‌به‌ری گشتیی ئۆفیس‌ی نه‌ته‌وه‌ یه‌ک‌گرتووه‌کانی له‌ جێنێف له‌خۆ گه‌رت، له‌ هه‌مان کاتیشدا فیدیۆیه‌ک نیشان درا که تیشکی ده‌خسته‌ سه‌ر هێرشه‌کانی ئابی ساڵی ٢٠١٤ و کاریگه‌رییه‌ بهره‌وامه‌کانیان.

■ له‌ میان‌ی دیالۆگی کراوه‌ی ئه‌نجومه‌نی ئاسایشی نه‌ته‌وه‌ یه‌ک‌گرتووه‌کان له‌سه‌ر (به‌ریاردان له‌سه‌ر به‌ل‌ێنی یاسای نێوده‌وله‌تی بۆ رزگاربووانی توند‌وتیژی سێکسی په‌یوه‌ست به‌ مەملەتێکان له‌ تهمموزی ساڵی ٢٠٢٦ دا، عێراق دووپاتی کرده‌وه که پابه‌نده به‌ به‌هێزکردنی چوارچێوه‌ی نه‌ته‌وه‌یی، یاسایی و دامه‌زراوه‌یییه‌کان بۆ پش‌توانیکردن له‌ دووباره‌ تیکه‌ڵکردنه‌وه‌ی رزگاربووان له‌گه‌ڵ کۆمه‌ل‌ه‌که‌ هه‌روه‌ها بالیۆز لوقمان فه‌یلی جه‌ختی له‌ گه‌رنگیی هاو‌کاریی نێوده‌وله‌تی و بنیادنانی توانای نیشتمانی کرده‌وه بۆ به‌هێزکردنی لی‌کۆلێنه‌وه‌کان، لی‌پرسینه‌وه‌ له‌ تاوانباران و پاراستنی رزگاربووان. بۆ زانیاریی زیاتر، سه‌ردانی ئه‌م به‌سته‌ره‌ بکه‌ن:

<https://mofa.gov.iq/newyork/?p=8744&lang=en>

أكثر من مجرد خبر على ورق: تنفيذ قانون الناجيات الأيزديات

الحلقة 9

3 آب 2026

■ رزگار بووانيش بخريته چمقي پرؤسمي بهرقه رابووني دادپهروهرى و گرنگي پيدانهوه. لهم بهستهرى خواروه تهاوى راگه يه ندر اوه كه بخوينه روه: <https://c4jr.org/1707202631067>

■ له مانگى حوزهيراندا، دامه زاندى (كۆميسيۆنى راستى) راگه يه ندر ا كه ئامانج لىي دهستنيشان كردنى ئهو كيشه يه كه ريكخه ران وهك "بئۆمىدييه كى گه شه سهندو" ده يانسين و مه به ست لىي بئۆمىدييونه له شكستى حكومه تكان و ريكخاوه نيۆده وه لته يه كانه له به ديھينانى دادپهروهرى بۆ قوربانينى ئيزدى. كۆميسيۆنه كه له مانگى تشريني دووه مى سالى ٢٠٢٦ دا له په رله مانى ئه لمانيا (بوندىستاك) كۆ ده يته وه و چاوه ران ده كريت تييدا زياتر له ٣٠ قوربانى، رزگار بو و شارما له ماوه ي سى رۆژدا به زاره كى ليدوانى خويان پيشكه ش بكن. كۆميسيۆنه كه ئامانجى ليكۆلنه وه يه له به كارهيئانى هه ندك ريكگى پراكتيكي بۆ به ديھينانى دادپهروهرى، له وان هه ش به كارهيئانكي فراوانترى ده سه لاتى دادوه يى نيۆده وه لتى و كار كردن بۆ دامه زاندى ئه گه رىي دادگا يه كى تايه تي نيۆده وه لتى بۆ دادگا ييكردى تۆمه تباران. به يتي به دوا داچوونى (ريكخراوى يه زدا)، كه ئه ندامى (هاوپه يمانى بۆ قه ره بوو كرده وه ي دادپهروهرانه) يه، له ماوه ي دوانزه سالى رابردودا چوارده كه يسي ده سه لاتى دادوه يى له ئه وروپا به رپوه چوون. له نه بوونى چاره چوارچووه يه كى ياسايى ناوخوييدا له عيراق بۆ دادگا ييكردى تاوانه نيۆده وه لته يه كانه، تا ئيستا ده سه لاتى دادوه يى نيۆده وه لته يى ميۆديكى سهره كىي په يره كرده وه بۆ لىپرسينه وه له تاوانه كانى داعش. لهم بهستهرى خواروه زانبارىي زياتر له سه ر كۆميسيۆنى راستى بخوينه روه: <https://tinyurl.com/4aye8usy>

■ له مانگى ته مووزدا، دادگا يى بالاي هه ري مى ميونشن برىارى دادگا ييكردى (ئاسيا ر. ا) و (توانا هـ. س.) ي ده ركرد و به تاوانى چينۆسايد، تاوانى دژى مرؤفايه تى و تاوانى جهنگ له دژى دوو كچى ئيزدى سزاي دان. ئه م دوو هاوسه ره كورده عيراقيه به تاوانبار ناسينران ئه ويش به هؤى ئه نجامدانى ئه و تاوانانه ي سهره وه له نيوان سالا نى ٢٠١٥ بۆ ٢٠١٧ له موسل له عيراق و ديزه زوور له سووريا. توانا هـ. س. به ده ستدرژيى سيكسى بۆ سه ر مندا لان تاوانبار كرا، له كاتيكا ئاسيا ر. ا. به هاو كارى كردن و يارمه تيدانى توانا له ده ستدرژييه كدا تاوانبار كرا. له به ر ئه وه ئاسيا ر. ا. له كاتى ئه نجامدانى تاوانه كندا نه گه شت بووه ته مه نى ياسايى، سزاي نه وچه وانانى به سه ردا سه پئيرا كه زيندا ييكرده وه بۆ ماوه ي نۆ سال و نيو، به لدم توانا هـ. س. سزاي زيندانى تاهه تايى به سه ردا سه پئيرا. بۆ وه رگرتنى زانبارىي زياتر ده باره ي ئه م كه يسه، سه ردانى ئه م بهستهره بكن: <https://www.yazda.org/munich-trial-update>

■ له تازه ترين ئه لقمى پۆدكاستى "زياتر له مه ره كه بى سه ر كاغز: چيه جيكردنى ياساي رزگار بووانى ئيزدى"، زۆزان مه مه د، ريكخه رى پرؤهكان له ده زگا يى ژيان له گۆل ئه دبىه موراد، كه رزگار بوويه كى ئيزدى و پاريزه رى مافى مرؤقه، هه ره وه ها له گۆل ئوم مه ستفا، كه دا يكى يه كى له قوربانينى كۆمه لكو ئيه كه ي كامپى سپا كه ره، پيكه وه دانيشتن بۆ تاوتويكردى پرسى قه ره بوو كرده وه كان، لىپرسينه وه له تاوانباران، چيه جيكردنى ياساي رزگار بووانى ئيزدى و ياساي كامپى سپا كه ر. تهاوى ئه لقمى پۆدكاسته كه له رپى ئه م بهستهره وه ببيستن: https://youtu.be/tBZ_KdhM12o

■ دامه زرا وه ي ئيزدى ئازاد (Free Yazidi Foundation) كه ئه ندامه له هاوپه يمانى بۆ قه ره بوو كرده وه ي دادپهروهرانه ، به شدارىي له (ديالوگى ويندسور ٢٠٢٦) كرد، كه ديالوگى سالا نيه و له سه ر ئازادىي ئايينى له به ريتانيا به رپوه ده جيت. ئه م سال سه رنجى ديالوگه كه خرابووه سه ر "پاراستنى باوه ر: دۆزينه وه ي وان هكان له سه ر يارمه تيدانى ره وه ندى ده وه ي ولات". ديالوگه كه ده نگ و نوينه رى پيكه اته ئايينى و كه مينه جياوازه كانى كۆ كرده وه بۆ تاوتويكردى هه ندك با به تى گرنگى وهك چه وسانه وه، ئاواره يى و ئالنگاريه كانى پاراستنى ناسنامه ي نه وه جياوازه كان. چالاكيه كه به ئاماده بوونى نوينه رانى پيكه اته ئايينيه كان، كه مينه كان، كه سانى ئه كاديمى و نوينه رانى باليوزخانه ي عيراق و دامه زرا وه كانى تر به رپوه چوو، پلا تفورمى كى گرنگيشى بۆ ديالوگ و په يوه نديگرتن دروست كرد. بۆ زانبارىي زياتر ده باره ي ئه م چالاكيه، سه ردانى ئه م بهستهرى خواروه بكن: <https://freeyezidi.org/news-updates/raising-yezidi-voices-at-the-windsor-dialogue-2026>

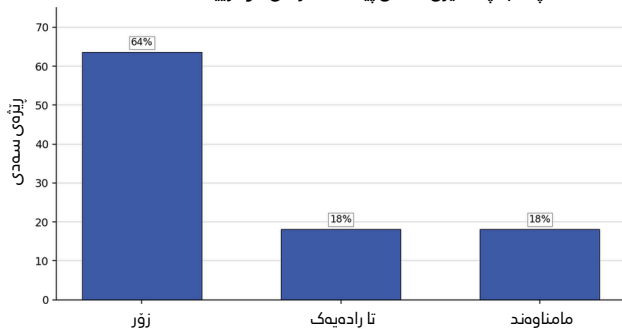
هه وه كانى لىپرسينه وه

■ له ١٧ ته مووزدا، بۆ به رزگارگرتنى رۆژى نيۆده وه لته يى دادپهروهرىي تاوانكارى، هاوپه يمانى بۆ قه ره بوو كرده وه ي دادپهروهرانه راگه يه ندر او يكى بللو كرده وه و تييدا دووپاتى كرده وه كه پيويسته لىپرسينه وه ي به په له و گشتگير و رزگار بوو-سه نته ره له عيراق ئه نجام به ريت. راگه يه ندر اوه كه هانى ئه وه ده دات پرؤه ياساي تاوانه نيۆده وه لته يه سهره كيه كانى عيراق په سه ند بگريت، كه ئه مه ش وا ده كات دادگا كانى عيراق بتوانن به يتي پنه وه نيۆده وه لته يه كان پرؤسه ي دادگا ييكردى ئه و تاوانانه ئه نجام به دن كه له سه ر ئاستى نيۆده وه لته ي ده كرين، هه ره وه ها دنيايى ده دات له وه ي كه ده رنده يىي تهاوى تاوانه كانى داعش دانيان پيدا بنريت و ده نگى

داتاگانی راپرسی

له پرووی شپواری وتلیوه‌گرتنه‌وه، ۶۴٪ی به‌شداربووان هه‌ستیان به پشتیوانیه‌کی زۆر کردوه له کاتی پرۆسه‌ی پشک‌شکردنی لێدوانه‌کانیاندا، زیاتر له نیوه‌شیان (۵۰٪) رایانگه‌یاندوه که توانیوه به کەسیکی نزیکی خۆیان به‌ن بۆ قونسولگه‌ری یان بالیۆخانه بۆ پشتیوانی زیاتر. ئهم ده‌رئهمانه ئاماژه به‌وه ده‌کەن که زۆریک له داواکارانی یاسای رزگاربووانی ئیزدی له کاتی پشک‌شکردنی وته‌کانیاندا نێرده دیپلۆماسیه‌کان وه‌ک لایه‌ن و ژینگه‌یه‌کی پشتیوانیکه‌ر ده‌بینن؛ ئهو ده‌رفه‌ته‌ش به‌رز ده‌رخێنن که ده‌توانن کەسیکی متمانه‌پێکراوی خۆیان به‌ن و له پرۆسه‌که‌دا له‌گه‌ڵیان بێت.

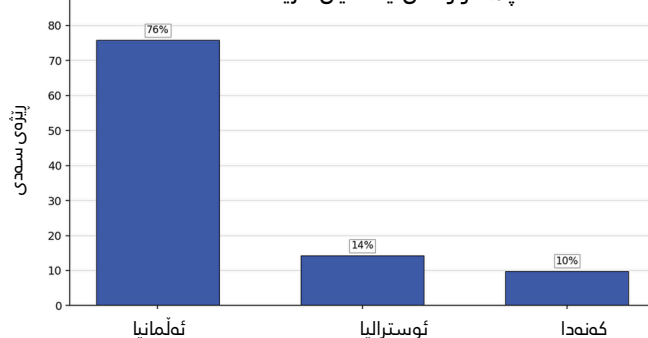
پ ۱۲: پشگی لمانی پشک‌شکردنی داواکارییه‌که

زۆریه‌یه‌کی به‌رچاو (۷۳٪) رایانگه‌یاندوه هه‌ستیان به‌وه کردوه له کاتی پرۆسه‌ی پشک‌شکردنی وته‌کانیاندا، پێزی ته‌واویان لێ گیراوه و کاتی پتویستیشیان پێ دراوه. ئهم وه‌لامه ئه‌رتیبه‌یه‌ ده‌یسه‌لمێنن رزگاربووان ئهم شپواری وتلیوه‌گرته‌ له ده‌ره‌وه‌ی وڵات وه‌ک پرۆسه‌یه‌ک ده‌بینن که به‌ شپواریکی رزگاربوو-سه‌نته‌ر به‌رپوه ده‌چیت. سه‌رکه‌وتنی پرۆسه‌ی وتلیوه‌گرته‌ و پشک‌شکردنی داواکارییه‌کی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه له چوارچێوه‌ی یاسای رزگاربووانی ئیزیدا له ده‌ره‌وه‌ی وڵات بارگه‌رانییه‌کی داراییه‌ گه‌وره له‌سه‌ر شانی رزگاربووان که‌م ده‌کاته‌وه که پێشتر چه‌شتووایه‌ و به‌هۆی نه‌بوونی ئهو خه‌زمه‌تگوزارییه‌وه پتویست بووه به‌گه‌رینه‌وه بۆ عێراق بۆ پشک‌شکردنی داواکارییه‌کانیان.

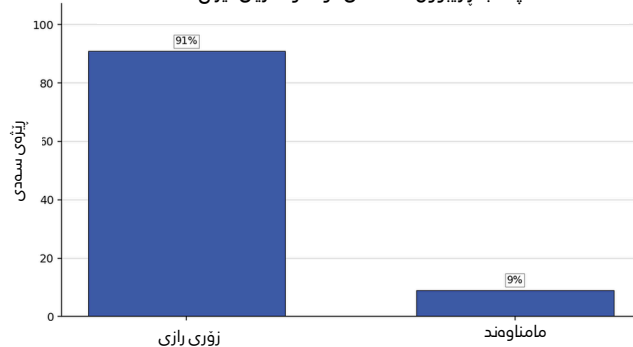
له نێوان مانگی حوزه‌یران و ته‌مموزی ساڵی ۲۰۲۶، هاوپه‌یمانی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه راپرسییه‌کی بۆ ۹۱ رزگاربووی ئیزدی، که له ده‌ره‌وه‌ی وڵات- که‌مه‌دا، ئه‌لمانیا، و ئوسترالیا— ده‌ژین، ئه‌نجام دا، که وه‌ک شایسته‌ی سوودمه‌ندبوون له یاسای رزگاربووانی ئیزدی په‌سه‌ند کراون. راپرسییه‌که هه‌ڵسه‌نگاندنی بۆ راده‌ی په‌زاهه‌ندی رزگاربووان کرد له پرۆسه‌ی پشک‌شکردنی داواکاری بۆ یاسای رزگاربووانی ئیزدی وه‌رگرتنی پاره‌ی قهره‌بووکردنه‌وه، هه‌روه‌ها تیشکی خسته‌ سه‌ر ئهو ئالنگارییه‌ تایبه‌تانه‌ی رزگاربووانی ده‌ره‌وه‌ی وڵات له کاتی داواکاری پشک‌شکردن و ده‌ستگه‌یه‌شتیان به‌ سووده‌کانی یاسا که رووبه‌روویان ده‌بنه‌وه، جگه له‌مانه، راپرسییه‌که جه‌ختیکی تایبه‌تیشی کرده سه‌ر پرسی قهره‌بووکردنه‌وه.

پ ۱۳: ئهو وڵاته‌ی ئیستا لێی ده‌ژیت

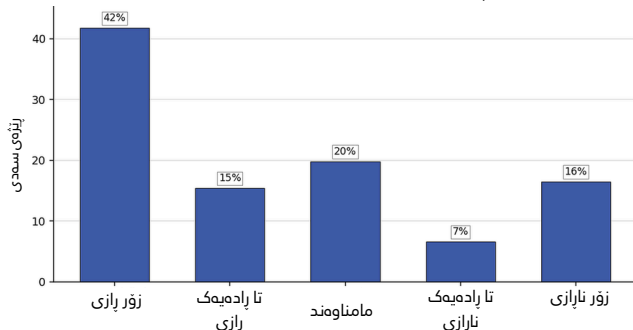

له کاتیکدا زۆریه‌ی به‌شداربووان گه‌راونه‌وه بۆ عێراق بۆ ته‌واوکردنی پرۆسه‌ی پشک‌شکردنی داواکارییه‌کانیان بۆ یاسای رزگاربووانی ئیزدی، ۱۲٪یان له‌ پێگه‌ی نێرده‌ی دیپلۆماسیه‌ی عێراقه‌وه له ده‌ره‌وه‌ی وڵات داواکارییه‌کانیان پشک‌ش کردوه. له‌نێوان ئهم به‌شداربووانه‌دا، ۹۱٪یان رایانگه‌یاندوه که زۆر رازین له مامه‌له‌ی کارمه‌ندانی قونسولگه‌ری عێراق له‌گه‌ڵیاندا.

پ ۱۴: رازیبوون له ستافی قونسولگه‌ری عێراق

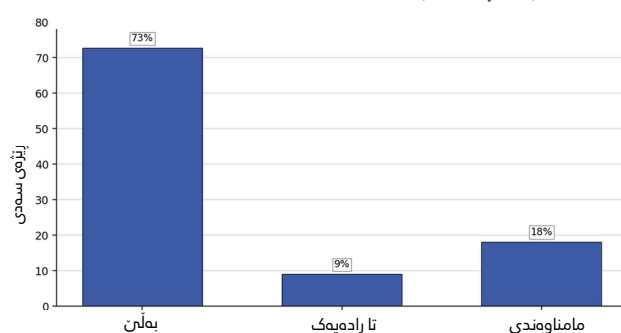

پ. ۱۲: پارێبوون له پشـتگیریه‌کانی بالۆیزخانه/قونسولخانه

له‌ پرووی چۆنیه‌تی وهرگرتنی قهره‌بووی دارایی له‌لایهن پرزگاربووانی دهره‌وه‌ی ولاته‌وه، دهرکه‌وتوووه ۹۲٪ ی ئه‌و پرزگاربووانه پشـت به‌ وه‌کیل ده‌به‌ستن بۆ وهرگرتنی قهره‌بووه‌ مادیه‌کان. ئه‌گه‌رچی ۹۴٪ یان متمانیه‌کی زۆریان به‌ وه‌کیله‌کانیان هه‌بووه، به‌لام ئهم پشـتیه‌ستنه‌ زۆره‌ به‌ وه‌کیل نیشانه‌ی ئه‌وه‌یه‌ پشـتیه‌ستنه‌ پشـتیوانیه‌ی زیاتری پرزگاربووان بکریته‌ بۆ دانیابوونه‌وه‌ له‌وه‌ی پرزگاربووانی دهره‌وه‌ی ولاته‌ ده‌توانن به‌ شۆیه‌یه‌کی واتادار و سه‌ربه‌خۆ ده‌ستیان به‌ قهره‌بووه‌ مادیه‌کانیان بگات. بۆ شیکاریی زیاتر له‌سه‌ر ئهم بابته‌ وه‌ گه‌لیک ته‌وه‌ری تر که‌ له‌ راپرسییه‌که‌ی هاوپه‌یمانی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه‌دا هاتوون، چاره‌روانی راپۆرتی داها‌توومان بن!

پ. ۱۳: پزگرتن و پندانی گاتی ته‌واو له‌ماوه‌ی وهرگرتنی و ته‌دا

به‌ شۆیه‌یه‌کی گشتی، ۸۷٪ ی به‌شداربووان راپانگه‌یانده‌وه‌ له‌پێی ئه‌و بالۆیزخانه‌ یان قونسولگه‌رییه‌یه‌ی عێراقه‌وه‌ که‌ له‌ ولاته‌کانیان به‌رده‌ستن، ئاگاداری ئه‌و خزمه‌تگوزارییه‌یه‌ بوون؛ له‌ هه‌مان کاتیشدا ۲٪ یان راپانگه‌یانده‌وه‌ که‌ زۆر پارێ بوون له‌و پشـتیوانیه‌یه‌ پشـکه‌شیان کراوه. ۱۰٪ ی دیکه‌ش راپانگه‌یانده‌وه‌ که‌ (تا راده‌یه‌ک پارێ بوون)، ئهمه‌ش ئاماژه‌یه‌ بۆ ئه‌وه‌ی پرزگاربووان تا ئاستیه‌کی به‌رز ئاگاداری خزمه‌تگوزارییه‌ به‌رده‌سته‌کان، له‌ هه‌مان کاتیشدا به‌گشتی ئه‌زموونیکی ئه‌رنییه‌یه‌ له‌گه‌ڵ ئه‌و پشـتگیریه‌یه‌ هه‌یه‌ که‌ له‌لایهن نێرده‌ دیپلۆماسیه‌یه‌کانی عێراقه‌وه‌ بۆیان دا‌بین کراون.

بۆ پشـتگیریه‌کردنی پرزگاربووان له‌ زالبوون به‌سه‌ر ئاسته‌نگیه‌کاندا، هاوپه‌یمانی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه‌پالپشـتی یاسایی پشـکه‌ش به‌ پرزگاربووان ده‌کات بۆ پشـکه‌شکردنی داواکاریه‌کانیان له‌چوارچۆیه‌ی یاسای پرزگاربووانی ئێزیدیدا. ئه‌گه‌ر خۆت یان که‌سێک ده‌ناسیت پشـتیه‌ستی به‌ پشـتگیری یاسایی هه‌بیت، تگایه‌ په‌یوه‌ندیمان پێوه‌ بکه‌.

legalaid@c4jr.org

+9647508516311

هاریکاری یاسایی

هیچ دوا واده‌یه‌ک بۆ پێشکەشکردنی داواکاری نییه! ئەگەر تۆ رزگاربوویت، لێره‌دا ده‌توانیت بزانیته‌ چۆن داواکاری پێشکەش بکەیت

ئەگەر تۆ سەر بە یه‌کێک له‌م گروپانه‌ی خواره‌وه‌یت، یاسای رزگاربووانی ئێزیدی قهره‌بووت
پێشکەش ده‌کات:

- ئەو ژن و کچه‌ ئێزیدی، شهبه‌ک، مه‌سیحی، یان تورکمانانی له‌ژێر ده‌ستی داعشدا دیل بوون و رزگاریان بووه‌،
- ئەو منداڵه‌ ئێزیدییه‌ رزگاربووانی له‌ کاتی ر‌فاندنیاندا ته‌مه‌نیان له‌ خوار هه‌ژده‌ ساڵه‌وه‌ بووه‌،
- هه‌موو ئەو که‌سانه‌ی له‌ پێکهاته‌کانی ئێزیدی، شهبه‌ک، مه‌سیحی، یان تورکمان و له‌ رووداوێکی دیاریکراوی کوشتنی به‌کۆمه‌ڵی داعش رزگاریان بووه‌.*

داواکارییه‌کان پێشکەش به‌ به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تی گشتیی کاروباری رزگاربووان ده‌کریت. ده‌توانیت به‌
سێ شێوه‌ داواکاری پێشکەش بکەیت:

- وه‌رگرتنی واده‌ی چاوپێکه‌وتن له‌گه‌ڵ به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تییه‌که‌ له‌ یه‌کێک له‌ فهرمانگه‌کانیان له‌ شهن‌گال یان موس‌ل، پاشان سهر‌دانکردنی فهرمانگه‌که‌ له‌ واده‌ی دیاریکراودا. ده‌توانن واده‌ی چاوپێکه‌وتن له‌م به‌سته‌ره‌دا دیاری بکهن: ur.gov.iq/login بۆ زانیاری له‌سهر چۆنییه‌تی دانانی واده‌ی چاوپێکه‌وتن، ته‌مه‌شای ئەم فیدیۆیه‌ بکه‌: tinyurl.com/53xtt4zv
- پر‌کردنه‌وه‌ی فۆرم و بردنی بۆ به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تییه‌که‌ به‌ ده‌ستی. له‌گه‌ڵ ئەمه‌شدا هێشتا پێویسته‌ له‌ رێگه‌ی به‌کارهێنانی ئەو به‌سته‌ره‌ی سهر‌وه‌ ناوت تۆمار بکەیت بۆ ئەوه‌ی کۆدی تۆمارکردنی تایبه‌تی خۆت به‌ده‌ست به‌ئینیت.
- پێشکەشکردنی داواکاری به‌ شێوه‌ی سهر‌هێل. ده‌توانیت داواکارییه‌که‌، له‌گه‌ڵ هاوینچێ و پنه‌یه‌ک له‌ ناسنامه‌که‌ت و هه‌ر به‌لگه‌نامه‌یه‌کی پشتگیری که‌ هه‌ته‌ له‌و به‌سته‌ره‌ی سهر‌وه‌ پێشکەش بکەیت. بۆ زانیایی زیاتر له‌سهر چۆنییه‌تی پێشکەشکردنی داواکاری به‌ شێوازی سهر‌هێل، له‌م فیدیۆیه‌ بر‌وانه‌: tinyurl.com/3rrfdhf2

ده‌توانیت به‌ ته‌نیا خۆت داواکاری پێشکەش بکەیت، پێویسته‌ت به‌ پارێزه‌ر و رێکخراوی ناحکومی بۆ پێشکەشکردنی داواکاری نییه‌. ئەگەر خ‌وازیاری هاوکاریی بوویت له‌ پێشکەشکردنی داواکارییه‌که‌ت، ده‌توانیت په‌یوه‌ندی به‌ رێکخراوه‌ ناحکومییه‌کانی ناوچه‌که‌ته‌وه‌ بکەیت. واده‌ی پێشکەشکردنی داواکاری بۆ یاسای رزگاربووانی ئێزیدی کراوه‌یه‌. هه‌روه‌ها ه‌یچ پارهی‌ه‌ک بۆ پێشکەشکردن ناده‌یت.

ده‌توانیت له‌ فه‌یسبووک ئاگات له‌ ئاگادارییه‌کانی به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تییه‌که‌ ببیت: tinyurl.com/5b567sp7

* تکایه‌ ئەوه‌ بزانی له‌ کاتی‌که‌دا ئەم ورده‌کاریانه‌ ر‌ه‌نگدانوه‌یه‌ ده‌قی یاسای رزگاربووانی ئێزیدین، به‌ل‌ام هه‌ندیک بر‌گه‌ له‌ پراکتیکدا به‌ شێوه‌یه‌کی به‌رته‌سکانه‌ لێ‌کدانوه‌یان بۆ کراوه‌. بۆیه‌ زۆر به‌جیدی پێشیار ده‌کەین کاتیک داوا پێشکەش ده‌کەن بۆ یاسای رزگاربووانی ئێزیدی یان تانه‌ له‌ بر‌پاره‌کانی ده‌هه‌ن، داوا یارمه‌تی یاسایی پرۆفیشن‌ال بکەن.

ده‌رباره‌ی ئێمه‌

هاوپه‌یمانی بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ی دادپه‌روه‌رانه‌ (C4JR) هاوپه‌یمانییه‌که‌ له‌نیوان 33 رێکخراوی ناحکومیدا به‌سته‌راوه‌، که‌ داوا قهره‌بووکردنه‌وه‌ی گشتگیر بۆ قوربانیانی سی‌قیلی تاوانکارییه‌ در‌ندانه‌کانی سهر‌ده‌می شه‌ری داعش له‌ عێراق ده‌کەن. ئەم هاوپه‌یمانییه‌ پشت به‌ یاساکی عێراق و یاسای نی‌وده‌وله‌تی مافه‌کانی مرۆف ده‌به‌ستێت بۆ پشتگیریکردن له‌ داواکارییه‌کانی رزگاربووان، به‌مه‌به‌ستی قهره‌بووکردنه‌وه‌یان و هاندانی ده‌سه‌لاتدارانی عێراق بۆ جیه‌یتیکردنی ئەرکی خۆیان له‌ دا‌بن‌کردنی قهره‌بووه‌کاندا. هاوپه‌یمانییه‌که‌ کار ده‌کات بۆ ئاگادارکردنه‌وه‌ و دا‌کو‌کیکردن و خسته‌ن‌رووی چاره‌سه‌ره‌ گون‌ج‌وه‌کان، هه‌روه‌ها بۆ به‌شداری‌پێ‌کردنی لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌ جیا‌وزه‌کان له‌ینا‌و د‌ن‌یا‌بوون له‌وه‌ی رزگاربووان مافی خۆیان بۆ قهره‌بووکردنه‌وه‌ به‌دی ده‌هێنن، ئەمه‌ش له‌رێگه‌ی دا‌بن‌کردنی بۆشاییه‌ک بۆ ورد‌بینی و هاو‌کاری و بیر‌کردنه‌وه‌.

www.c4jr.org

info@c4jr.org

[/C4JRorg](https://www.youtube.com/C4JRorg)

ھاوپەيماڻى
بۇ قەرەبىو كىردىنە وەتى
دادپەر وەرانه

